

Vesa-Pekka Tervo

kirjaamo@defmin.fimarikaisa.tiilikainen@defmin.fisatu.ylikorpi@tem.fi

Viite: Parlamentaarisen komitean selvitystyö yleisen asevelvollisuuden kehittamisestä ja maanpuolustusvelvollisuuden täyttämisestä, 23.3.2020, VN/1387/2020-PLM-8

Kuntaliiton lausunto yleisen asevelvollisuuden kehittämistä ja maanpuolustusvelvollisuuden täyttämistä koskevasta selvitystyöstä

Suomen Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua selvitystyön lähtökohdista.

Viimeistään Korona-pandemia on tehnyt näkyväksi kuntien vastuut sekä merkityksen turvallisuuden ja varautumisen kysymyksissä. Nykytilanteen valossa myös merkittävimmät kehittämistarpeet kokonaisturvallisuuden rakenteessa liittyvät valtiollisten ja alueellisten turvallisuusviranomaisten tiedonvaihtoon kuntien kanssa sekä muuhun tarvittavaan yhteistyöhön. Uhkakuvien muutosten perusteella yhteiskunnan suorituskykyä jatkossa entistä voimakkaammin haastavat esimerkiksi hybridivaihtaminen, pitkäkestoinen ympäristövahinkojen torjunta sekä elintärkeän infrastruktuurin tai kriittisen tuotannon suojaamistarpeet sekä henkiseen kriisinkestävyyteen liittyvät haasteet. Tämän perusteella olisi tarkoituksenmukaista, että sotilaallisen maanpuolustuksen rinnalla kaikille maanpuolustusvelvollisille annettaisiin palveluksen aikana -osana turvallisuuteen liittyviä kansalaistaitoja - tiedot kokonaisturvallisuuden mallin keskeisistä perusteista, vastuista ja toimintatavoista. Miltei koko ikäluokalle jaettavalla keskeisellä tiedolla voidaan katsoa olevan yhteiskunnan resillienssiä vahvistava vaikutus työnantajasta riippumatta palveluksensa päättäneiden päätyessä työelämään.

Vesa-Pekka Tervo

Kunnilla on miltei kaikissa häiriötilanteissa merkittäviä tehtäviä, joista osaan turvallisuusviranomaiset ja järjestöt tuottavat tukitoimintoja tai lisäresursseja. Laaja-alainen varautumiskoulutus palvelusaikana olisi hyvä lähtökohta sodanaikaisesta sijoituksesta vapautuvan reservin osaamisen hyödyntämiseen kuntien kannalta keskeisissä varautumistehtävissä. Jo tänä päivänä järjestöillä on useita merkittäviä rooleja kuntien tukemisessa häiriötilanteen aikana ja yhteistyön määrä on voimakkaasti lisääntymässä. Esimerkiksi väestönsuojaamisen laaja tehtäväkenttä sisältää paljon tehtävämahdollisuuksia, joissa aseellisen palveluksen tai siviilipalveluksen suorittaneita voisi kuntien tukena hyödyntää. Väestönsuojelutehtävät eivät myöskään lähtökohtaisesti olisi ristiriidassa siviilipalvelusvelvollisten vakaumusten kanssa.

Yhdenvertaisuuden näkökulmasta Kuntaliitto kiinnittää huomiota siihen, että henkilöt, jotka olisivat palveluskelpoisia ja halukkaita suorittamaan varusmiespalveluksen, mutta sairastavat esim. diabetesta tai muita aseellisen palveluksen estäviä sairauksia, olisivat resurssi, jonka hyödynnettävyyttä tulisi ennakkoluulottomasti uudelleen arvioida. Siviilipalveluksen kestoa yhdenvertaisuuden näkökulmasta on vaikea perustella, ellei kesto tosiasiallisesti perustu siviilipalveluksen suorittaviin henkilöihin kohdistuviin osaamisvaatimuksiin. Kuntaliitto lisäksi katsoo, että naisten mahdollisuutta osallistua ei-aseelliseen varautumiskoulutukseen olisi tässä yhteydessä syytä selvittää.

SUOMEN KUNTALIITTO

Jarkko Huovinen
johtaja, alueet- ja yhdyskunnat yksikkö
tämispäällikkö

Vesa-Pekka Tervo
pelastustoimen kehittäminen

Tiedoksi

Kirjaamo

